

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/423/2014
Identifikačné číslo spisu:	1612211557
Dátum vydania rozhodnutia:	24.02.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1612211557.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Pal'ko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Malacky pod sp.zn. 4 C 184/2012, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 7. júla 2014 sp.zn. 8 Co 407/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Žalobkyňa podala 27. septembra 2012 na Okresnom súde Malacky žalobu, ktorou sa voči žalovanej domáhala náhrady majetkovej a nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č.514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“). V žalobe okrem iného uviedla, že predmetnú ujmu jej spôsobil nesprávnym úradným postupom Okresný súd Malacky, preto jeho sudcovia nemôžu danú vec prejednať a rozhodnúť. Vzhľadom na to žiadala, aby Krajský súd v Bratislave rozhodol o prikázaní tejto veci inému súdu toho istého stupňa (§ 12 ods. 1 O.s.p.).

Okresný súd Malacky považoval žalobu v uvedenej časti za námietku zaujatosti jeho sudcov a spis po ich vyjadrení sa k argumentácii žalobkyne predložil na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave (§ 16 ods. 1 O.s.p.).

Krajský súd v Bratislave uznesením zo 7. júla 2014 sp.zn. 8 NcC 61/2014 rozhodol, že sudcovia Okresného súdu Malacky špecifikovaní vo výroku tohto uznesenia nie sú vylúčení z prejednávania a

rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Malacky pod sp.zn. 4 C 184/2012 a nevyhovел návrhu žalobkyne na prikázanie veci inému súdu.

Okresný súd Malacky uznesením z 12. júla 2013 č.k. 4 C 184/2012-16 vyzval žalobkyňu na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 66 € za námietku zaujatosti podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov (ďalej len „Sadzobník“), ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“).

Uznesenie Okresného súdu Malacky z 12. júla 2013 č.k. 4 C 184/2012- 16 napadla žalobkyňa odvolaním argumentujúc tým, že v danom prípade nepodala námietku zaujatosti, ale návrh na prikázanie veci inému súdu toto istého stupňa (§ 12 ods. 1 O.s.p.). Navyše, i keby predsa len išlo o námietku zaujatosti (čo žalobkyňa poprela), nezatažovala by ju povinnosť zaplatiť súdny poplatok, lebo konanie je v danom prípade vecne oslobodené od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb.

Krajský súd v Bratislave uznesením zo 7. júla 2014 sp.zn. 8 Co 407/2014 odvolaním napadnuté uznesenie potvrdil. V odôvodnení súhlasil s názorom súdu prvého stupňa, že z hľadiska obsahového išlo v podanej žalobe o námietku zaujatosti vznesenú proti sudcom Okresného súdu Malacky. Za správny označil tiež následný postup súdu prvého stupňa pri vyrubení súdneho poplatku za námietku zaujatosti (§ 5 ods. 1 písm. g/ zákona č. 71/1992 Zb. v spojení s položkou č. 17a Sadzobníka).

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadla žalobkyňa dovolaním, v ktorom žiadala zrušiť rozhodnutia súdov oboch nižších stupňov a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, lebo v danom prípade:

1. súdy rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.). Túto procesnú vadu vyvodzovala žalobkyňa z toho, že nepodala námietku zaujatosti (žiadna obsahová súčasť návrhu nebola týmto procesným úkonom a ani nemala náležitosti námietky zaujatosti stanovené v § 15a ods. 3 O.s.p.); žiadala však vec prikázať inému súdu toho istého stupňa, lebo všetci sudcovia Okresného súdu Malacky sú vylúčení z jej prejednávania a rozhodovania (§ 12 ods. 1 O.s.p.). Neexistujúcu, či „neplatnú námietku zaujatosti“ nebolo možné spoplatniť a bez vykonania poplatkového úkonu nemôže existovať ani jej poplatková povinnosť,

2. rozhodoval vylúčený sudca (§ 237 písm. g/ O.s.p.). K názoru, že došlo k tejto procesnej vade, dospela žalobkyňa na základe toho, že súdny poplatok jej vyrubil sudca Okresného súdu Malacky, nezákonným postupom ktorého jej bola spôsobená majetková a nemajetková ujma, náhrady ktorej sa domáha v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.,

3. žalobkyňa bola postupom súdu odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nielen „absolútne prekvapivé“, ale aj nepreskúmateľné,

4. vecné oslobodenie tohto konania (§ 4 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb.) sa vzťahuje aj na námietku zaujatosti (v súvislosti s tým žalobkyňa poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. augusta 2011 sp.zn. 5 MCdo 20/2010). Skutočnosť, že v danej veci nebola podaná námietka zaujatosti, potvrdzuje aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. novembra 2012 sp.zn. 3 Sžo 58/2012, ktoré bolo vydané v inej veci.

Na záver žalobkyňa navrhla, aby bolo rozhodnuté o odklade vykonateľnosti napadnutého uznesenia, nakoľko hrozí značný zásah do jej práv.

Žalovaná sa k dovolaniu písomne nevyjadрила.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas žalobkyňa zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Dovolateľkou napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky niektorého z nich, preto jej dovolanie podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Žalobkyňa procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až d/ O.s.p. netvrdila a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

1. Žalobkyňa namieta, že súdy konali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.).

K rovnakej námietke žalobkyne sa už Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá žalobkyňa proti tej istej žalovanej vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia z 28. októbra 2013 sp.zn. 3 Cdo 311/2013, zo 4. novembra 2013 sp.zn. 3 Cdo 296/2013, z 25. novembra 2013 sp.zn. 3 Cdo 373/2013, ako aj z 11. februára 2014 sp.zn. 5 Cdo 318/2013, z 9. apríla 2014 sp.zn. 5 Cdo 445/2013 a z 9. júla 2014 sp.zn. 8 Cdo 77/2014 v ktorých už bolo konštatované, že:

a) o prípad neexistencie návrhu na začatie konania ide len vtedy, ak chýba návrh ako procesný úkon účastníka, ktorým sa začína konanie (viď rozhodnutia najvyššieho súdu z 23. júna 2005 sp.zn. 3 Cdo 56/2005 a z 19. októbra 2006 sp.zn. 3 Cdo 186/2006), keďže ale žalobkyňa podala žalobu (ktorou začalo konanie), je neopodstatnená jej námietka o existencii vady v zmysle § 237 písm. e/ O.s.p.,
b) v občianskom súdnom konaní, ktoré začalo podaním žaloby (§ 79 veta prvá O.s.p.), súd spravidla rozhoduje o viacerých parciálnych otázkach významných pre konanie, nerozhoduje o nich ale v nejakom samostatnom konaní, ktoré by začínalo osobitným návrhom, preto aj vtedy, keď súd rozhoduje o námietke zaujatosti vznesenej účastníkom (pokiaľ bola podaná) alebo o povinnosti účastníka zaplatiť súdny poplatok, rozhoduje ako súd v konaní, ktoré začalo podaním žaloby.

Najvyšší súd sa s vyššie uvedenými závermi stotožňuje aj v danom prípade a konštatuje, že v preskúmvanej veci nedošlo k vade konania v zmysle § 237 písm. e/ O.s.p.

2. Podľa názoru žalobkyne pri vyrubovaní súdneho poplatku podľa položky č. 17a Sadzobníka rozhodoval vylúčený sudca, resp. pri tomto rozhodovaní nebol súd správne obsadený (§ 237 písm. g/ O.s.p.).

Aj k tejto námietke žalobkyne sa už najvyšší súd vyjadril vo vyššie označených rozhodnutiach z 28. októbra 2013 sp.zn. 3 Cdo 311/2013, zo 4. novembra 2013 sp.zn. 3 Cdo 296/2013, z 25. novembra 2013 sp.zn. 3 Cdo 373/2013, ako aj z 11. februára 2014 sp.zn. 5 Cdo 318/2013, z 9. apríla 2014 sp.zn. 5 Cdo 445/2013 a z 9. júla 2014 sp.zn. 8 Cdo 77/2014, v ktorých dospel k záveru, že tak, ako dôvodom na vylúčenie sudcu (§ 14 ods. 1 O.s.p.) nie je sama skutočnosť, že má prejsť a rozhodnúť vec, v ktorej žalovaným je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (viď uznesenie najvyššieho súdu z 31. mája 2010 sp. zn. 3 Nc 14/2010), nie je týmto dôvodom ani to, že sudca vykonáva súdnictvo na súde, ktorý údajne (podľa tvrdenia žalobkyne) svojím nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť žalovanej za majetkovú a nemajetkovú ujmu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. Na tomto závere zotrváva dovolací súd aj v preskúmvanej veci a považuje za neopodstatnenú aj námietku žalobkyne o vade konania v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p.

3. Žalobkyňa ďalej namieta, že v danom prípade jej bola odňatá možnosť pred súdom konať v dôsledku toho, že rozhodnutie odvolacieho súdu je „prekvapivé“ a nepreskúmateľné.

K rovnakej námietke žalobkyne sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá žalobkyňa proti tej istej žalovanej vystupovala v

procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia z 28. októbra 2013 sp.zn. 3 Cdo 311/2013, zo 4. novembra 2013 sp.zn. 3 Cdo 296/2013, z 25. novembra 2013 sp.zn. 3 Cdo 373/2013, ako aj z 11. februára 2014

sp.zn. 5 Cdo 318/2013, z 9. apríla 2014 sp.zn. 5 Cdo 445/2013 a z 9. júla 2014 sp.zn. 8 Cdo 77/2014, v ktorých už bolo konštatované, že:

a) „prekvapivým“ je rozhodnutie odvolacieho súdu „nečakane“ založené na iných právnych záveroch než rozhodnutie súdu prvého stupňa (viď tiež uznesenie najvyššieho súdu zo 17. septembra 2009 sp.zn. 3 Cdo 102/2008), resp. rozhodnutie z pohľadu výsledkov konania na súde prvého stupňa „nečakane“ založené na nepredvídateľne iných („nových“) dôvodoch, než na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvého stupňa, pričom účastník konania v danej procesnej situácii nemal možnosť namietat správnosť „nového“ právneho názoru zaujatého až v odvolacom konaní (viď uznesenie najvyššieho súdu zo 14. júla 2011 sp.zn. 5 Cdo 46/2011). V danom prípade ale rozhodnutie odvolacieho súdu vo vzťahu k rozhodnutiu súdu prvého stupňa nevyznieva prekvapujúco, ani nečakane, súdy oboch stupňov založili svoje rozhodnutia na rovnakých skutkových a právnych záveroch,

b) nie je opodstatnená ani námietka dovolateľky týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia odvolacieho súdu, lebo toto rozhodnutie vyhovuje požiadavkám vyplývajúcim z ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. v spojení s ustanovením § 167 ods. 2 O.s.p. a ustanovením § 211 ods. 2 O.s.p. K rovnakým právnym záverom dospel dovolací súd aj v prejednávanej veci.

4. Z obsahu dovolania vyplýva názor žalobkyne, že vecné oslobodenie tohto konania (§ 4 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb.) sa vzťahuje aj na námietku zaujatosti. Najvyšší súd k tomu uvádza, že otázka správnosti aplikácie ustanovení zákona č. 71/1992 Zb. o oslobodení od súdneho poplatku je otázkou súvisiacou s právnym posúdením vecí. Samo (prípadné) nesprávne právne posúdenie vecí ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď tiež R 54/2012). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 239 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

Vzhľadom na to, že prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O.s.p., nepotvrdila sa existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľkou a v dovolacom konaní nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. bez toho, aby sa zaoberal ďalšími okolnosťami, z ktorých žalobkyňa vyvodzuje opodstatnenosť svojich dovolacích námietok.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd nepriznal žalovanej náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na jej priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.